

Island Invasives 2017

Tekst: Wilfred Reinhold, stichting platform Stop invasieve exoten

Afgelopen zomer vond in het Schotse Dundee de derde editie van het internationale congres *Island Invasives* plaats. Er waren 175 presentaties, die werden bijgewoond door 275 deelnemers uit 44 landen. Veruit de meeste presentaties gingen over de bestrijding van schadelijke dieren, van verwilderde katten tot Argentijnse mieren, van ratten tot halsbandparkieten, en van rivierkreeften tot boomslangen.

Het was een zeer inspirerend congres, met diverse succesverhalen maar ook aandacht voor de hindernissen die zich in de praktijk bij bestrijdingsprojecten kunnen voordoen, zoals wetgeving, draagvlak en financiering.

Nieuw-Zeeland

Uiteraard werd er stilgestaan bij het recent gelanceerde en zeer ambitieuze plan om Nieuw-Zeeland in 2050 vrij te hebben van exotische predators, met name ratten, opossums en hermelijnen. Het congres was zeker niet alleen interessant voor kleine eilanden; ook grotere landoppervlakten kunnen worden vrijgemaakt van schadelijke soorten. Zo nodig kan daarbij compartimentering worden toegepast, door hekken te plaatsen, maar ook met behulp van dichte rijen van vallen met automatische detectiesystemen, zo vertelde Phil Bell van Zero Invasive Predators, een Nieuw-Zeelands bedrijf.

Grijze eekhoorn

De uit Amerika afkomstige grijze eekhoorn dreigt in het Verenigd Koninkrijk de rode eekhoorn geheel te verdringen. Mel Tonkin van de Scottish Wildlife Trust zette uiteen dat het doel is om de verspreiding van de exoot te stoppen dan wel de soort lokaal uit te roeien, door gebruik van vallen, afspraken met landeigenaren en inzet van vele vrijwilligers. Tot nu toe blijkt die aanpak succesvol, maar deze zal nog tientallen jaren gecontinueerd moeten worden. De inheemse natuur lijkt daarbij ook een handje te helpen: de boomarter

schijnt meer van grijze eekhoorns te houden dan van rode.

Valerie la Morgia van het Italiaanse instituut voor milieubescherming en -onderzoek Ispra vertelde dat in Umbrië een deel van de bevolking zich keerde tegen de verwijdering van de grijze eekhoorn. Ze weigerden toestemming te geven om op hun land te komen en saboteerden zelfs vallen. Er wordt daarom nu veel aandacht besteed aan voorlichting om te voorkomen dat de nu nog kleine populatie op een gegeven moment niet meer uit te roeien is.

Californische rivierkreeft

Stan Whitaker van Scottish Natural Heritage vertelde over zijn ervaring met bestrijding van de Californische rivierkreeft ofwel signalkreeft in een meertje in de Schotse Hooglanden in 2012. Daarbij werd een niet-soortspecifiek middel gebruikt: Pyblast, op basis van pyrethrum. Vooralsnog lijkt dit effectief geweest te zijn, hoewel er nog een jaar gemonitord moet worden om dit definitief vast te stellen. De inheemse dieren keerden snel in het meertje terug. Roar Sandodden van het Noors Veterinair Instituut gaf een presentatie over een vergelijkbare aanpak in Noorwegen.

Gene drive

Karl Campbell van de Amerikaanse organisatie Island Conservation zette uiteen dat muizen genetisch zo aangepast kunnen worden (*gene drive*) dat ze bijna alleen maar mannelijke nakomelingen krijgen. Als deze muizen in een bestaande populatie zouden worden losgelaten, zou die binnen afzien-

bare tijd kunnen uitsterven. Mocht deze methode kosteneffectief worden en sociaal geaccepteerd, dan zou dit een compleet nieuwe aanpak zijn om invasieve zoogdieren te bestrijden. Ook Dona Kanavy van de Texas A&M Universiteit gaf een presentatie over dit onderwerp, evenals Tim Harvey-Samuel van het Pirbright Instituut.

Zwarte rat

De zwarte rat vormde op het Italiaanse eiland Linosa een bedreiging voor onder meer de Scopoli's pijlstormvogel. Martina Cecchetti van de Universiteit van Exeter vertelde dat daarom vanaf begin 2016 verspreid over het eiland maar liefst 2.700 lokaasdozen met rodenticide werden geplaatst. Aan het eind van het jaar bleef gemiddeld 86% van het lokaas onaangetroffen, wat volgens haar wijst op een scherpe afname van de populatie. De actie wordt voortgezet in de hoop dat de exoot eind 2017 is uitgeroeid.

Vespapp

In september 2017 is de Aziatische hoornaar voor het eerst in Nederland aangetroffen, maar op Mallorca gebeurde dat bijna twee jaar eerder. Omdat de rol van burgers cruciaal is bij een vroegtijdige signalering van deze -onder meer voor bijen- zeer schadelijke exoot, is er een speciale app ontwikkeld. Alicia Marqués van de Universiteit van de Balearische eilanden vertelde dat sinds de lancering van de *Vespapp* in juni 2016, deze zo'n 1.500 keer gedownload is en dat er meer dan 450 foto's zijn ingestuurd. Daarbij bleek het in 31 gevallen inderdaad om de Aziatische hoornaar te gaan. Zo zijn in 2016 negen nesten gevonden en verwijderd, wat een heel mooi resultaat is gezien de vroege fase van de invasie.

Samenvattingen van alle presentaties staan op de gratis app Island Invasives 2017. De vierde editie van Island Invasives zal naar verwachting in 2021 of 2022 in Noord-Amerika plaatsvinden.